

Република Србија
Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Број: 01-612/1
07. 03. 2019. године

На основу члана 13 Правилника о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу („Гласник Универзитета у Нишу“, бр. 2/18 и 4/18), декан Факултета даје следеће

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

1. Обавештавају се заинтересовани да је Извештај Комисије за писање извештаја о пријављеним учесницима конкурса за избор наставника у звање доцент или ванредни професор за ужу правноисторијску научну област на Правном факултету у Нишу примљен дана 07. 03. 2019. године, под бројем 01-612, и да се налази у Библиотеци Факултета.

2. Извештај је доступан свим заинтересованим лицима у радно време Библиотеке, у року од 30 (тридесет) дана од дана истицања овог обавештења на огласној табли Факултета и сајту Факултета.

3. Ово обавештење истаћи на огласној табли Факултета, а обавештење са извештајем доставити архиви и Библиотеци и истаћи на сајт Факултета.

ДЕКАН ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА

Проф. др Саша Кнежевић

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ			
ПРИЉЕНО			
ОРГ. ЈЕД.	БРОЈ	ПРИЛОГ	ВРЕДНОСТ
01	612		

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ У ОДГОВАРАЈУЋЕМ САСТАВУ

Одлуком Научно-стручног већа за друштвене и хуманистичке науке Универзитета у Нишу, бр. НСВ 8/18-01-001/19-015 од 25.01.2019. године, образована је Комисија за писање извештаја о кандидатима пријављеним на конкурс за избор једног наставника у звање доцент или ванредни професор за ужу Правно-историјску научну област на Правном факултету у Нишу у саставу: др **Драган Николић**, редовни професор Правног факултета Универзитета у Нишу (писац извештаја), др **Небојша Ранђеловић**, редовни професор Правног факултета Универзитета у Нишу и др **Зоран Мирковић**, редовни професор Правног факултета Универзитета у Београду.

На конкурс за избор једног наставника у звање доцент или ванредни професор за ужу Јавно-правну научну област, објављен у листу "Послови" бр. 812, од 16.01.2019. године благовремено се, уредно подневши сву тражену документацију, пријавио др Александар Ђорђевић, доцент Правног факултета Универзитета у Нишу.

Након разматрања пријаве и приложених докумената, те законских и статутарних услова за избор у одговарајуће звање, Већу у одговарајућем саставу Правног факултета Универзитета у Нишу Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. Биографски и подаци о професионалној каријери кандидата

Др Александар Ђорђевић, доцент Правног факултета у Нишу, рођен је у Нишу, 7. јуна 1975. године.

Правни факултет у Нишу уписао је 1994. године, а дипломирао је 1999. године са просечном оценом 9,69. Магистарску тезу под називом "Постанак и развој судства код Словена", одбранио је на Правном факултету Универзитета у Нишу, 16. јануара 2009. године. Докторску дисертацију под називом "Уговори облигационог права Русије од XI до XV века" одбранио је на Правном факултету Универзитета у Нишу, 13. децембра 2013. године.

На Правном факултету у Нишу од 2001. године ради као асистент-приправник, од 2009. године као асистент, а од 2014. као доцент.

Ангажован је, или је био ангажован, у извођењу наставе из предмета: Општа правна историја, Историја права и Уставна историја Србије на основним студијама.

На Правном факултету у Нишу обављао је функцију члана Савета Правног факултета у периоду 2010-2013. године. Тренутно врши дужност председника Научног Већа Центра за друштвена и правна истраживања Правног факултета Универзитета у

Нишу, а дугогодишњи је секретар Катедре за правноисторијске науке. Члан је Библиотечког одбора Правног факултета у Нишу, а оснивач је и члан Центра за византијско-словенске студије Универзитета у Нишу.

Вршио је рецензирање радова за Зборник радова Правног факултета Универзитета у Нишу, Зборник радова Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, Зборник радова Правног факултета Универзитета у Новом Саду, као и часопис Универзитета у Нишу Теме.

У току каријере стручно се усавршавао на Правном факултету "Дружба Народов" у Москви, Руска федерација, на Правном факултету "Јарослав Мудри" у Великом Новгороду, Руска федерација и на Правном факултету Државног Јужног федералног универзитета у Ростову на Дону, Руска федерација.

Добитник је захвалнице СКОЛУС-а за значајан допринос квалитету образовања и подршци у унапређењу студентског организовања на универзитетима у Србији, када је по, анонимној студентској анкети, проглашен једним од 12 најпопуларнијих професора и асистената. Био је члан Одбора Града Ниша за обележавање јубилеја Првог и Другог Светског рата.

Као истраживач учествовао је, или још учествује, на више пројеката: "Стварање услова за развој модерног правног и друштвено-економског система Србије као демократске државе" (2006-2011) реализованог од стране Правног факултета у Нишу, "Приступ правосуђу - инструменти за имплементацију европских стандарда у правни систем Републике Србије" (2006-2010) који се реализовао од стране Правног факултета у Нишу уз финансијску помоћ Министарства науке и заштите животне средине Републике Србије, "Заштита људских и мањинских права у европском правном простору" (бр. 179046) који се реализује на Правном факултету Универзитета у Нишу, уз подршку Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије (2010-) и "Усклађивање права Србије са правом Европске уније", за период 2013–2018. године, који финансира Правни факултет Универзитета у Нишу.

Био је ментор у изради три мастер рада, као и члан две комисије за одбрану докторских дисертација. Предложен је за ментора за израду једне докторске дисертације.

Аутор је једне монографије (уз магистарску тезу и докторску дисертацију), коаутор три издања једне монографске публикације, и аутор више научних и стручних радова.

2. Преглед научних и стручних радова кандидата

2.1. Монографске публикације:

1. Драган Николић, Александар Ђорђевић, **Законски текстови старог и средњег века**, Бона фидес, Ниш 2002, 252 стр. ; 23 cm, ISBN 86-7434-022-9
2. Александар Ђорђевић, **Постанак и развој судства код Словена** (магистарска теза), 2008. – 146 листова ; 30 cm
3. Драган Николић, Александар Ђорђевић, **Законски текстови старог и средњег века**, Правни факултет: Центар за публикације, Ниш 2010, 147 стр. ; 24 cm, ISBN 978-86-7148-117-5
4. Драган Николић, Александар Ђорђевић, **Законски текстови старог и средњег века**, допуњено издање, Правни факултет: Центар за публикације, Ниш 2013, 184 стр. ; 24 cm, ISBN 978-86-7148-170-0
5. Александар Ђорђевић, **Уговори облигационог права Русије од XI до XV века**, (докторска дисертација), 2013. - 216 листова; 30 cm
6. Александар Ђорђевић, **Историја словенских права, државна власт и суд**, Нишки културни центар, Ниш 2018, стр. 140 (монографија), 24 cm, ISBN 978-86-6101-169-6 (M42)

2.2. Научни и стручни радови:

1. Александар Ђорђевић, **Институт самопомоћи у франачком, руском и српском праву**, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 42, Ниш 2002, 389-425.
2. Александар Ђорђевић, **Старо српско право у судском поступку Душановог законика**, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 43, Ниш 2003, 319-337.
3. Александар Ђорђевић, **Карађорђев законик**, Зборник радова Србија 1804-2004, Научна конференција Србија 1804-2004, Ниш 2004, 461-471.
4. Александар Ђорђевић, **Старо српско кривично право у Душановом законуку**, Пешчаник год. 3, бр. 3, Историјски Архив града Ниша, Ниш 2005, 119-130.
5. Александар Ђорђевић, **Породична задруга у српском средњовековном праву**, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 47, Ниш 2006, 123-132.
6. Александар Ђорђевић, **Свод, заклетва, саклетвеници и ордалије у словенским изворима права**, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 50, Ниш 2007, 159-170.
7. Александар Ђорђевић, **Доказно средство "свод" у судском поступку код Словена**, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 51, Ниш 2008, 197-208.
8. Драган Николић, Александар Ђорђевић, **Исторически опит диялога правовых культур**, Славистика, књига 12, Славистичко друштво Србије, Београд 2008
9. Александар Ђорђевић, **Први писани трагови о стварању државне власти код Словена**, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 53, Ниш 2009, 183-198.

10. Александар Ђорђевић, **Заклетва као установа словенског права**, Православна теологија и култура, Центар за црквене студије, Ниш 2009, 169-175.
11. Небојша Ранђеловић, Александар Ђорђевић, **Протокол Конференције у Канлици**, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 55, Ниш 2010, 111-129.
12. Небојша Ранђеловић, Александар Ђорђевић, **Саклетвеници као посебна врста сведока у словенском средњовековном праву**, Правни живот, тематски број: Право и простор, бр. 9, том 1, Удружење правника Србије, Београд 2010, 717-729.
13. Небојша Ранђеловић, Александар Ђорђевић, **Услови признавања независности Србије 1878. године**, Заштита људских и мањинских права у европском правном простору: тематски зборник радова, Центар за публикације Правног факултета, Ниш 2011, 311-322.
14. Александар Ђорђевић, **Сведоци у средњовековном словенском праву**, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 62, Ниш 2012, 417-426.
15. Александар Ђорђевић, **Црквени устави древноруских владара**, Зборник радова 1700 година Миланског едикта, Правни факултет у Нишу, Ниш 2013, 303-308.
16. Александар Ђорђевић, **Древноруски градови као основ развијеног приватног права**, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 65, Ниш 2013, 345-352.
17. Александар Ђорђевић, **Даровне повеље древноруског словенског права („данне грамоты“)**, Црквене студије, бр. 14, Центар за црквене студије, Ниш 2017, 281-292, ISSN 1820-2446 (M24)
18. Александар Ђорђевић, **Градски закон као саставни део Савиног Законоправила**, Црквене студије, бр. 16, : Центар за црквене студије, Ниш 2019, 249-254, ISSN 1820-2446 (M24)
19. Александар Ђорђевић, **Купопродаја непокретности у древноруском праву**, Зборник радова Правног факултета у Нишу, год. LVI, бр. 77, Правни факултет у Нишу, Ниш 2017, 37-51, ISSN 0350-8501 (M51)
20. Александар Ђорђевић, **Рецепција грчко-римског (византијског) права у Душановом законодавству**, Зборник радова Правног факултета у Нишу, год. LVI, бр.76, Правни факултет у Нишу, Ниш 2017, 549-559, ISSN 0350-8501 (M51)
21. Aleksandar Đorđević, **Judicial Authority Reforms in Medieval Serbia, Bohemia and Poland**, Facta universitatis. Series Law and Politics. - Niš : Univerzitet, 2018. - Vol. 16, No 1 (2018), str. 49-55, ISSN 1450-551 (M53)
22. Драган Николић, Александар Ђорђевић, **Исправе (грамоте) као извори древноруског права**, Усклађивање права Србије са правом ЕУ: тематски зборник, Правни факултет у Нишу, Ниш 2014, 63-70. ISBN 978-86-7148-187-8 (M44)
23. Александар Ђорђевић, **Купопродаја на тргу у древноруском словенском праву**, Заштита људских и мањинских права у европском правном простору: тематски зборник, Правни факултет у Нишу, Ниш 2015, 147-158, ISBN 978-86-7148-212-7 (M44)
24. Драган Николић, Александар Ђорђевић, **Рецепција кривичног права Пруске у IX и X глави Кривичног законика Кнежевине Србије**, Усклађивање права Србије са правом ЕУ: тематски зборник, Правни факултет у Нишу, Ниш 2016, 33-42, ISBN 978-86-7148-216-5 (M44)
25. Александар Ђорђевић, Драган К. Николић, **Закон судњи људем – најстарији словенски правни зборник**, (приказ), Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 74, Ниш 2016, 243-246, ISSN 0350-8501
26. Александр Джорджевич, Серегин А. Викторович, **Древнеславянское вечевое правление и традиции архаического социализма**, Международная научно–

практическа конференция, Развитие Юридической науки в новых условиях, Ростов на Дону 2018, 29-31, ISBN 978-5-9275-2905-6

27. Драган Николич, Александр Джорджевич, Серегин А. Викторович, **Сравнительный анализ судебных доказательств в средневековых правовых системах славянских народов**, Вестник Юридического факультета Южного федерального университета (Том 5), Ростов на Дону: Юридический факультет, Ростов на Дону 2018, 12-19, ISSN 2313-6138

2.3. Радови саопштени на научним скуповима после избора у звање доцент:

1. Александар Ђорђевић, **Лична права и слободe у Сретењском уставу**, Зборник Народног музеја у Нишу, бр. 24, (са скупа Одједи српске државности), Народни музеј Ниш, Ниш 2016, 23-28, ISSN: 0352-8979
2. Александар Ђорђевић, **Уговор о остави у древноруском словенском праву**, Правна ријеч, бр. 47, Удружење правника Републике Српске, Бања Лука 2016, 233-246, ISSN: 1840-0272
3. Александар Ђорђевић, **Завештање у Душановом законодавству**, Двадесет година Закона о наслеђивању Републике Србије: зборник радова, Правни факултет у Нишу, Ниш 2016, 167-176, ISBN 978-86-7148-226-4
4. Nebojša Ranđelović, Aleksandar Đorđević, **Roman Law and Medieval Serbian Law according to Stojan Novaković**, Ius romanum, Universum Iuris Romani, zbornik radova, Druga međunarodna Balkanska konferencija za rimsko pravo i rimskopravnu tradiciju, Sofija 2016, 2/2017, str 1-10, ISSN 2367-7007
5. Александар Ђорђевић, **Положај новоослобођених крајева по одредбама Санстефанског уговора о миру и Берлинског конгреса**, Јужни српски крајеви у XIX и XX веку, друштвено-економски и политички аспект, Народни музеј Врање, Врање 2018, 343-352, ISBN 978-86-80653-11-2
6. Драган Николић, Александар Ђорђевић, **Хришћанство, црква и епитимије у најстаријем словенском правном зборнику „Закон судњи људем“ из IX века**, Византијско-словенска чтенија I, Центар за византијско-словенске студије Универзитета у Нишу, Ниш 2018, 139-152, ISBN 978-86-7181-105-7

3. Приказ и мишљење о резултатима научног и истраживачког рада

Приликом разматрања конкурсног материјала, Комисија је извршила анализу и оцену монографије под редним бројем 6, будући да је она објављена после избора у звање доцента. Радови који су били предмет анализе приликом претходног избора неће се поново разматрати.

3.1. Монографије

1. Александар Ђорђевић, **Историја словенских права, државна власт и суд**, Нишки културни центар, Ниш 2018, стр. 140 (монографија), 24 cm, ISBN 978-86-6101-169-6 (M42)

Ова монографија аутора Александра Ђорђевића резултат је обраде значајне теме у области Историје права, а посебно дисциплине средњовековног словенског права. Теоријски значај и допринос овог научног дела огледа се у целовитом приказу феномена израстања државне власти у словенским преддржавним и државним заједницама. Домаћој и широј научној и стручној јавности обезбеђен је неопходан извор сазнања о систему решавања судских спорова код Словена и зачецима државне власти кроз вршење правосуђа. Свеобухватни и систематизовани преглед овог проблема пружиће заинтересованим истраживачима неопходне податке, а може омогућити појединцима основ и инспирацију за даља истраживања.

Посебну вредност ове студије представља обнова старе дисциплине – Историје словенских права. Доцент Ђорђевић, у својој монографији, истиче значај упоредноправног изучавања средњовековних права словенских заједница. Он у свом истраживању користи догматско-правни метод, али и регресивни и правно-социолошки метод. За реконструкцију прасловенског и општесловенског права, ови методи су неопходни. У овој студији, аутор се служи свим методолошким поступцима које је најавио у уводним разматрањима и веома успешно реконструира многобројне општесловенске правне установе.

Ово истраживање је засновано на релевантним правноисторијским изворима словенских средњовековних држава. То овој монографији даје посебну и додатну вредност. Упоредноправна анализа норми из различитих словенских правних споменика такође је у функцији делимичне реконструкције прасловенског обичајног права, које је своје корене имало у претпостављеном преддржавном јединству свих словенских народа.

Закључци монографије такође одговарају постављеним циљевима. Анализирајући и проучавајући древно српско, руско, пољско, чешко, бугарско и друга словенска законодавства, аутор долази до закључка да многобројне институције државног и правосудног система имају сличности код различитих словенских народа у различитим епохама. Проучавајући називе и садржину општесловенских органа, доцент Александар Ђорђевић у потпуности испуњава очекивања и поставља многобројне хипотезе као изазов следећим генерацијама истраживача ове дисциплине.

3.2. Научни и стручни радови

Приликом разматрања конкурсног материјала, Комисија је извршила анализу и оцену радова објављених након избора у звање доцента. Радови који су били предмет анализе приликом претходног избора у звање доцента неће поново бити разматрани.

1. Александар Ђорђевић, **Даровне повеље древноруског словенског права („данне грамоты“)**, Црквене студије, бр. 14, Центар за црквене студије, Ниш 2017, 281-292, ISSN 1820-2446 (M24)

У овом раду аутор анализира даровне повеље (исправе) древноруског средњовековног права. Феудални архиви, црквени и манастирски, сачували су велики број ових докумената. Доцент Ђорђевић у чланку истиче да је данас нама познато и доступно за истраживање око 300 даровних повеља које за предмет имају земљу, шуме, рибаке и сличну непокретну имовину. По својој правној природи ове исправе

представљају уговоре о поклону. Оне постоје и у другим средњовековним правним системима. Аутор посебно истиче сличност са српским средњовековним даровним повељама. Овај рад заснован је на изворима древноруског средњовековног права и представља обраду важних специфичних приватно-правних установа словенског права. У том смислу, ово истраживање јесте и прилог изучавању дисциплине Историја словенских права.

2. **Александар Ђорђевић, Градски закон као саставни део Савиног Законоправила**, Црквене студије, бр. 16,: Центар за црквене студије, Ниш 2019, 249-254, ISSN 1820-2446 (M24)

Аутор у овом оригиналном истраживачком раду обрађује један важан део најстаријег српског средњовековног законика, правног споменика огромне вредности за историју српског права, цркве и државе – Савиног Законоправила. Донето за потребе аутокефалности српске православне цркве, Законоправило (Номоканон) представља мешовиту збирку црквеног и световног права. Аутор подвлачи да је улога светог Саве у доношењу овог зборника је огромна, будући да је одредио структуру дела преводећи одређене византијске црквене и грађанске прописе по сопственом избору. Од укупно 70 глава, 55. глава носи назив Градски закон. Реч је о одличном преводу византијског Прохирона из 9. века, веома важног правног зборника који претежно садржи норме приватног права. Српскословенски превод овог кодекса утицаће на потоње средњовековно право Србије, али и Бугарске, Русије и других земаља византијског културног круга. Како истиче доцент Ђорђевић, Душаново законодавство из 14. века у многим одредбама ослања се на Градски закон, а Српски грађански законик у појединим нормама такође помиње део Законоправила који се бави рецепираним приватним правом. И овај рад је значајан прилог изучавању српског средњовековног права.

3. **Александар Ђорђевић, Купопродаја непокретности у древноруском праву**, Зборник радова Правног факултета у Нишу, год. LVI, бр. 77, Правни факултет у Нишу, Ниш 2017, 37-51, ISSN 0350-8501 (M51).

У овом раду аутор анализира норме древноруског права које прописују закључење посебне врсте уговора о купопродаји непокретности. Уговор се закључивао у писаној форми и био је веома заступљен у правним изворима, што није уобичајено за средњовековне правне системе. Посебна пажња се, у овом истраживању, поклања установи купопродајних исправа (тзв "купче грамоте") које су сачињаване по стандардном и унапред устаљеном и одређеном обрасцу. Аутор истиче хипотезу да је заступљеност овог правног посла последица развијеног приватног права средњовековне руске државе. Правне норме које одређују предмет, начин и услове закључења уговора о продаји непокретности у древноруском праву упућују на завидан ниво правног резоновања и правне технике. И овај чланак представља значајан допринос средњовековној правној историји, историји словенских права и посебно, историји приватног права.

4. **Александар Ђорђевић, Рецепција грчко-римског (византијског) права у Душановом законодавству**, Зборник радова Правног факултета у Нишу, год. LVI, бр.76, Правни факултет у Нишу, Ниш 2017, 549-559, ISSN 0350-8501 (M51)

У раду аутор анализира развој приватног права у средњовековној Србији у време владавине цара Душана. Он посебно подвлачи огроман утицај развијеног византијског приватног права на српски средњовековни правни систем, превођењем византијских правних извора и састављењем посебних компилација српског права. Душаново законодавство чине Душанов законик, Синтагма Матије Властара и тзв. Закон цара Јустинијана. Како аутор истиче, Душанов законик не садржи много норми приватног права. Синтагма је, с друге стране, оригинални византијски правни зборник који је наредбом цара Душана преведен на старосрпски и у њој су заступљене све гране римског приватног права. Закон Јустинијана представља српску компилацију византијских правних текстова и у највећој мери садржи одредбе приватног права. По речима колеге Ђорђевића, развој српске државе за време великих освајања цара Душана, условио је и потребу за новом кодификацијом права, а посебно приватног права која је отпочела још доношењем Законоправила Светога Саве. Властарева Синтагма садржи читав систем развијеног римско-византијског приватног права и као најобимнији правни документ заузима централно место у раду аутора. Осим што је овај рад значајан за проучавање српског средњовековног права, ово истраживање представља и допринос изучавању рецепције римског права у средњовековној Србији.

5. Aleksandar Đorđević, **Judicial Authority Reforms in Medieval Serbia, Bohemia and Poland**, *Facta universitatis. Series Law and Politics*. - Niš : Univerzitet, 2018. - Vol. 16, No 1 (2018), str. 49-55, ISSN 1450-551 (M53)

У овом чланку на енглеском језику аутор на основу текстова релевантних правноисторијских извора анализира покушај реформе судства у средњовековном словенском свету. По његовим речима, у Србији, Чешкој и Пољској у XIV веку донета су три правна зборника – Душанов законик, *Maiestas Carolina* и Статути Казимира Великог. Проглашење ова три законика било је условљено јачањем владарске власти. Цар Душан, чешки краљ Карло и пољски краљ Казимир донели су, готово у исто време, веома сличне одредбе о реорганизацији судова. Основна идеја била је увођење посебних државних судија, са циљем потискивања и ограничавања феудалног и других облика правосуђа у својим државама. Реформа судова и судског поступка била је део свеобухватног покушаја централизације државне власти у трима словенским државама. Такав процес представља феномен у историји словенског права и везан је за најмоћније владаре поменутих држава који су били и савременици. Овај рад представља упоредноправно истраживање три словенска државноправна система и допринос је и историји развоја средњовековне државе, али и историји словенских права.

6. Драган Николић, Александар Ђорђевић, **Исправе (грамоте) као извори древноруског права**, Усклађивање права Србије са правом ЕУ: тематски зборник, Правни факултет у Нишу, Ниш 2014, 63-70. ISBN 978-86-7148-187-8 (M44)

У овом коауторском раду, колега Ђорђевић пажњу посвећује једном веома важном извору древноруског словенског права – писаним документима, исправама или на староруском језику грамотама. Оне су, по његовим речима, биле пре свега извори приватног права, али су њима нормирани и одређени јавно-правни и статусни односи у старом руском друштву. Аутори истичу значај ове врсте извора за средњовековно право, а посебно заступљеност у руском средњовековном праву. Посебну врсту ових грамота представљају специјално израђене грамоте од брезине коре, тзв "берестјание

грамоти", јединствен извор руског средњовековног права, али и значајно сведочанство о свакодневном животу обичних људи тога доба.

7. Александар Ђорђевић, **Купопродаја на тргу у древноруском словенском праву**, Заштита људских и мањинских права у европском правном простору: тематски зборник, Правни факултет у Нишу, Ниш 2015, 147-158, ISBN978-86-7148-212-7(M44)

У раду аутор анализира норме древноруског словенског права које прописују купопродају на тргу. Реч је о усменом начину закључења уговора о купопродаји у средњовековном руском праву, по правилу у присуству посебно одређених државних представника. Предмет овакве купопродаје биле су искључиво покретне ствари, најчешће робови, животиње или вредне драгоцености. Већина извора древноруског права помиње купопродају на тргу. То се посебно односи на Руску правду, Псковску судну грамоту и древноруске записе на брезиној кори. По речима аутора, у периоду IX-XII века писана форма уговора о купопродаји није била развијена, тако да су уговори о купопродаји остали у сфери усменог закључивања. Уговор о купопродаји био је најзаступљенији у свакодневном животу, а предмет уговора биле су и покретне и непокретне ствари. Карактеристично за древноруско право било је да су се уговори о купопродаји вреднијих ствари закључивали јавно, на тргу, како би се избегле ситуације у којима се имовина враћала лицу које је оспорило уговор

8. Драган Николић, Александар Ђорђевић, **Рецепција кривичног права Пруске у IX и X глави Кривичног законика Кнежевине Србије**, Усклађивање права Србије са правом ЕУ: тематски зборник, Правни факултет у Нишу, Ниш 2016, 33-42, ISBN 978-86-7148-216-5 (M44)

У још једном коауторском раду, аутори се баве историјом кривичног права једне европске државе и рецепцијом тог права у Србији XIX века. Аутори подвлаче да кривична дела против државе и јавног поретка представљају веома важан део првог српског кривичног законика. Она су прописана у главама IX и X Законика. Значај ових двеју глава је наглашен и касније, будући да правне норме које су у њој садржане важиле на читавој територији Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца све до ступања на снагу југословенског Кривичног законика из 1930. године. У овом раду аутори анализирају најтежа кривична дела против државе предвиђена најстаријим српским кривичним закоником и утицај пруског кривичног законодавства на српско.

9. Александар Ђорђевић, Драган К. Николић, **Закон судњи људем – најстарији словенски правни зборник**, (приказ), Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 74, Ниш 2016, 243-246, ISSN 0350-8501

У приказу књиге Д. Николића, **Закон судњи људем – најстарији словенски правни зборник**, др Александар Ђорђевић говори о великом доприносу монографије. Посебна вредност ове монографије професора Николића садржана је у чињеници да је Закон преведен по први пут на савремени српски језик, тако да ова студија представља прво критичко издање најстаријег словенског законика на српском језику. Доцент Ђорђевић, као аутор овог приказа, истиче сложена питања којим с аутор монографије бавио – рецепција византијског права у првом словенском зборнику, као и озбиљна текстолошка анализа и транслитерација старословенског текста Закона, чиме још више

истиче вредност и значај монографије професора Николића.

10. Александр Джорджевич, Серегин А. Викторович, **Древнеславянское вечево правление и традиции архаического социализма**, Международная научно–практическая конференция, Развитие Юридической науки в новых условиях, Ростов на Дону 2018, 29-31, ISBN 978-5-9275-2905-6

У овом коауторском раду на руском језику, као првопотписани аутор, др Александар Ђорђевић, заједно са колегом доцентом Андрејем Серјогином, анализира најстарије древнословенско уређење. Улога колективних органа у првим државним творевинама код Словена, као и у појединим руским градовима, централна је тема овог коауторског рада. Њиме су обухваћени извори средњовековне Русије, Србије, Чешке, Пољске и других словенских средина, а посебно је истакнут дух колективизма у раном словенском праву, који ће вековима бити присутан у обичајном словенском праву, али и у писаним изворима.

11. Драган Николич, Александр Джорджевич, Серегин А. Викторович, **Сравнительный анализ судебных доказательств в средневековых правовых системах славянских народов**, Вестник Юридического факультета Южного федерального университета (Том 5), Ростов на Дону: Юридический факультет, Ростов на Дону 2018, 12-19, ISSN 2313-6138

У још једном коауторском раду посебним, специфичним установама словенског судског поступка, аутори анализирају неколико важних доказних средстава: "свод", заклетву, саклетвенике и ордалије. Рад је заснован на средњовековним правним текстовима Русије, Србије, Хрватске, Бугарске, Чешке и Пољске и представља упоредно-правно истраживање различитих словенских правних система. Аутори подвлаче да су многи правни институти појединих словенских народа најдаљој прошлости и по форми и по садржини били готово идентични. Овај методолошки постулат омогућује коришћење извора једног словенског народа у случају недостатака извора другог словенског народа. И овај рад представља значајан допринос дисциплини која се све чешће назива правном славистиком.

3.3. Учешће у раду научних и стручних скупова

Током своје професионалне каријере др Александар Ђорђевић узео је учешће у низу међународних и домаћих научних и стручних скупова. Његови реферати са тих скупова касније су објављени као радови у зборницима радова са тих скупова, или у одговарајућим научним часописима. Од избора у претходно звање, доцент Ђорђевић је учествовао са радовима на следећим научним и стручним конференцијама:

1. Научни скуп "Одјеци српске државности" у организацији Народног музеја Ниш, фебруара 2015, изложен рад **Лична права и слобода у Сретењском уставу**.
2. Научни скуп "Изградња и функционисање правног система", Удружење правника Републике Српске и Правни факултет у Бањој Луци, 7. и 8. октобра 2016., рад **Уговор о остави у древнословенском праву**.

3. Округли сто "Двадесет година о наслеђивању Републике Србије", Правни факултет у Нишу, 23. септембар 2016., рад Завештање у Душановом законодавству, рад **Завештање у Душановом законодавству**
4. International Conference "Societas pro Iure Romano", Faculty of Law Niš, oktobar 2017, самостално изложен рад (коауторски са Небојшом Ранђеловићем), **Roman Law and Medieval Serbian Law according to Stojan Novaković.**
5. Научни скуп са међународним учешћем "Јужни крајеви у XIX и XX веку: друштвено-економски и политички аспект", Скупштина града Враћа 8-9. децембар 2017, рад **Положај новоослобођених крајева по одредбама Санстефанског уговора о миру и Берлинског конгреса.**
6. Научни скуп "Византијско-словенска чтенија", Центар за византијско-словенске студије, Ниш, 25. новембар 2017, самостално изложен рад (коауторски са Драганом Николићем), **Хришћанство, црква и епитимије у најстаријем словенском правном зборнику „Закон судњи људем“ из IX века.**
7. Научна конференција "Право пред изазовима савременог доба", Правни факултет у Нишу, 13-14. април 2018, рад **Накнада штете у древноправном праву.**

3.4. Учесће у научним пројектима

Као истраживач др Александар Ђорђевић је учествовао, или још учествује, на више пројеката: "Стварање услова за развој модерног правног и друштвено-економског система Србије као демократске државе" (2006-2011) реализованог од стране Правног факултета у Нишу, "Приступ правосуђу - инструменти за имплементацију европских стандарда у правни систем Републике Србије" (2006-2010) који се реализовао од стране Правног факултета у Нишу уз финансијску помоћ Министарства науке и заштите животне средине Републике Србије, "Заштита људских и мањинских права у европском правном простору" (бр. 179046) који се реализује на Правном факултету Универзитета у Нишу, уз подршку Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије (2010-) и "Усклађивање права Србије са правом Европске уније", за период 2013–2018. године, који финансира Правни факултет Универзитета у Нишу.

3.5. Мишљење о стручном и научном раду кандидата

Када је дело монографског карактера у питању, његова анализа показује да је кандидат наставио да се бави правно-историјским и другим питањима, како у Србији тако и компаративно, али и да је обновио једну готово заборављену научну дисциплину – историју права или правну славистику. Са друге стране, ради се о теми од изузетног значаја не само за историју права у целини, већ и шире повезивање свих Словена кроз заједничке корене, изворе права, државно уређење и заједничке обичајноправне институције.

Кандидат др Ђорђевић се у радовима такође бавио анализом различитих питања средњовековног словенског права, највише српског и руског, али и питањима новије српске и југословенске правноисторијске мисли – устава Србије из XIX века, значајним личностима правноисторијске науке, документима и друштвеним

околностима у периоду стицања независности Србије и другим важним правноисторијским темама.

Садржина анализираних радова кандидата потврђује да је он унапредио методологију научног истраживања, критичке анализе и правничке аргументације, да примењује одговарајуће правноисторијске методе анализе права, те да се његова истраживања генерално крећу у више различитих праваца.

Кандидат Ђорђевић је у периоду након избора у претходно звање објавио:

- једну монографију (M42);
- два рада у категорији M24;
- два рада у категорији M51;
- један рад у категорији M53;
- осам радова у категорији M44.

Сви наведени радови припадају ужој научној области за коју се кандидат бира и објављени су након избора у претходно звање.

Седам радова било је предмет излагања на домаћим и међународним научним скуповима после избора у претходно звање.

Кандидат је од избора у претходно звање објавио пет радова које је издао Универзитет у Нишу, или факултет у његовом саставу, у којима је првотписани аутор.

Имајући у виду наведено Комисија закључује да кандидат др Александар Ђорђевић у погледу научног и стручног рада испуњава услове наведене у члану 11. и чл. 13. "Ближих критеријума за избор у звање наставника" Универзитета у Нишу.

4. Мишљење о наставно-педагошком раду и ангажовању на унапређењу наставе на Правном факултету Универзитета у Нишу

Кандидат др Александар Ђорђевић је током досадашњег ангажовања на Правном факултету у Нишу, изводећи наставу и држећи консултације из више различитих предмета, стекао значајно наставно-педагошко искуство. Отвореношћу ка примени различитих наставно-педагошких метода показао је да поседује дар да студентима приближи наставну материју и олакша им њено савладавање. Након прегледа конкурсног материјала, а у вези са испуњењем услова за избор у наставничко звање у погледу ангажовања кандидата у развоју наставе и других делатности факултета, педагошког рада и обезбеђивања научног подмлатка, Комисија констатује следеће:

1. Рад кандидата Ђорђевића на основним академским студијама права оцењиван је позитивно од стране студената у периоду од када студенти имају могућност вредновања наставе на основним академским студијама.

2. На мастер академским студијама доцент Александар Ђорђевић распоређен је на предметима Правна традиција словенских народа, Византијска државно-правна традиција и Правни споменици средњовековне Србије. Био је именован за ментора приликом израде следећих мастер завршних радова:

- **Државне границе и право држављанства у октроисаним уставима Краљевине Србије из 1901. и Краљевине Југославије из 1931. године,**

кандидата Марице Мишић (бр. досијеа М001/16-О), а рад је одбрањен 11.10.2017. године

- **Сретењски устав из 1835. године**, кандидата Иване Недељковић (бр. досијеа М049/16-0), а рад је одбрањен 11.02.2019. године
- **Мајски преврат**, кандидата Тодоровић Марка (бр. досијеа М053/17-О)

3. Кандидат др Александар Ђорђевић именован је и за члана Комисија приликом одбране следећих мастер радова:

- **Начело поделе власти**, кандидата Владимира Вељковића (М046/15-О), датум одбране рада 7.3.2017.
- **Ставови либерала у Уставотворном одбору**, кандидата Живковић Дуње (М048/13-О), датум одбране рада 9.11.2015.
- **Emtio-venditio у римском и савременом праву**, кандидата Стојановић Стефана (М006/14-О), датум одбране рада 4.11.2015.
- **Архангелска хрисовуља**, кандидата Вукадиновић Немање (М071/13-О), датум одбране рада 8.10.2015.
- **Mutuum у савременом и римском праву**, кандидата Момчиловић Милана (М014/13-О), датум одбране рада 16.4.2015.

(доказ: Потврда профекана за наставу и научни рад бр. 02-232 од 28.01.2019.)

4. На докторским студијама колега Ђорђевић распоређен је на следећим предметима: Историја права, Византијска државноправна традиција, Историја словенских права и Држава и црква. Учествовао сам и у два комисијама за оцену и одбрану докторских дисертација:

- **Numerus clausus 1940 – Уредбе о ограничавању права Јевреја у Краљевини Југославији**, кандидата Жељка Лазића (одлука НСВ 8/18-01-005/15-023 од 09.07.2015. године)
- **Организација и функционисање српског правосуђа у време уставобранитеља**, кандидата Гордане Видојковић (одлука ННВ 01-831/24 од 21.04.2016. године)

(доказ: Потврда профекана за наставу и научни рад бр. 02-230 од 28.01.2019.)

Имајући у виду степен ангажовања у настави и квалитет извођења наставе, те добар педагошки приступ у раду са студентима, што потврђује способност кандидата за наставни рад, Комисија сматра да др Александар Ђорђевић по овом критеријуму испуњава све прописане услове за избор у звање ванредног професора. Такође, узевши у обзир напред наведене квалитете, Комисија закључује да је допринос др Александра Ђорђевића наставном раду и развоју наставе на потребном нивоу, тако да по овом критеријуму испуњава прописане услове за избор у звање ванредног професора.

Имајући у виду наведено, Комисија закључује да кандидат др Александар Ђорђевић, у погледу ангажовања у развоју наставе и других делатности факултета, педагошког рада и резултата у обезбеђивању научног подмлатка, испуњава услове за избор наведене у члану 11. "Ближих критеријума за избор у звање наставника" Универзитета у Нишу .

5. Мишљење о доприносу академској и широј заједници

На основу увида у конкурсни материјал, Комисија констатује да је доцент Александар Ђорђевић остварио допринос академској и широј заједници у следећим областима:

5.1. Учешће у раду тела факултета и универзитета (чл. 4, тачка 2 "Ближих критеријума")

- Обавља дужност секретара Катедре за правно-историјске науке од заснивања радног односа до данас (Решење Декана бр. 01-2246 од 1.10.2018. године)
- Изабран је за члана Научног већа Центра за правна и друштвена истраживања (Одлука Декана бр. 01-2343 од 5.10.2018 године)
- Тренутно је и члан Библиотечког одбора Правног факултета у Нишу (Решење Декана бр. 01-2688 од 30.11.2016. године)
- Изабран је за председника Научног већа Центра за правна и друштвена истраживања (Записник Центра бр 01 2845 од 8.11.2018. године)

5.2. Допринос активностима које побољшавају углед и статус факултета и Универзитета (чл. 4, тачка 5 "Ближих критеријума")

- Активно је учествовао у организацији Свечане академије поводом дана обележавања Светог Саве и одржао предавање о историји српске цркве и права одржано у јануару 2018. и јануару 2019. године (Потврда Декана)

5.3. Успешно извршавање задужења везаних за наставу, менторство, професионалне активности намењене као допринос локалној или широј заједници (чл. 4, тачка 6 "Ближих критеријума")

- Др Александар Ђорђевић, као што је већ наведено, био је члан две комисије за израду докторске дисертације
- Кандидат Ђорђевић био је и ментор за израду три мастер рада

5.4. Рецензирање радова и оцењивање радова и пројеката (чл. 4, тачка 8 "Ближих критеријума")

Кандидат др Ђорђевић у претходном периоду био је ангажован као рецензент:

- Зборника радова Правног факултета у Нишу (Потврда секретара Редакционог одбора)
- Зборника радова студената докторских академских студија Правног факултета у Нишу (Потврда уредника)
- Часописа Правни хоризонти (Потврда уредника)
- Зборника радова Правног факултета у Новом Саду (Потврда уредника)

5.5 Учешће на локалним, регионалним, националним или интернационалним конференцијама и скуповима (чл. 4, тачка 11 "Ближих критеријума")

- Доцент Александар Ђорђевић је одржао предавање о словенском праву студентима и наставницима на Универзитету "Ростовский институт защиты предпринимателя" октобра 2018 у Ростову на Дону, Руска федерација (Копија потврде о захвалности о одржаном предавању)
- Др Ђорђевић је учествовао са излагањем на округлом столу са међународним учешћем на Академији наука при председнику Руске федерације октобра 2018 у Ростову на Дону, Руска федерација (Програм округлог стола)

5.6. Учешће у значајним телима заједнице и професионалних организација (чл. 4, тачка 14 "Ближих критеријума")

- Доцент Александар Ђорђевић је оснивач и члан Центра за византијско-словенске студије Универзитета у Нишу (Потврда Ректора)

5.7 Креативне активности које показују професионална достигнућа наставника и доприносе унапређењу Универзитета као заједнице учења (чл. 4, тачка 15 "Ближих критеријума")

- Др Ђорђевић је добитник захвалнице СКОНУС-а за значајан допринос квалитету образовања и подршци у унапређењу студентског организовања на универзитетима у Србији, додељена априла 2015. године (копија Захвалнице)

6. Мишљење о испуњености услова за избор

Комисија за припрему извештаја о пријављеним кандидатима на конкурс за избор једног наставника у звање доцент или ванредни професор за за ужу Правно-историјску научну област на правном факултету у Нишу констатује да кандидат др Александар Ђорђевић:

- има докторат наука из области за коју се бира,
- има позитивну оцену наставног рада,
- да је у периоду од последњег избора, као ментор, руководио са три мастер радова и учествовао у комисијама за одбрану још пет завршних радова на мастер академским студијама,
- да био члан две комисије за одбрану докторске дисертације,
- има објављен уџбеник или монографију из уже научне области за коју се бира,
- најмање четири рада ранга М24, М51, М52, М53 и М44 од којих је више од два рада објављено у периоду након избора у претходно наставничко звање,
- има најмање четири рада саопштена на међународним или домаћим научним скуповима, од којих је седам саопштено у периоду од избора у претходно наставничко звање,
- има једно усмено излагање на међународним скуповима,
- има учешће у међународним и домаћим научним пројектима и
- има активности у бар три елемента у делу доприноса академској и широј друштвеној заједници.

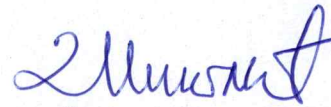
Имајући у виду горе изнесене разлоге, Комисија је једногласно усвојила следећи

ПРЕДЛОГ

Изборном већу Правног факултета Универзитета у Нишу да утврди Предлог одлуке о избору кандидата др Александра Ђорђевића за ванредног професора за ужу Правноисторијску научну област на Правном факултету Универзитета у Нишу, и достави га Научно стручном већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Нишу на даљи поступак и одлучивање.

У Нишу,
5. марта 2019. године

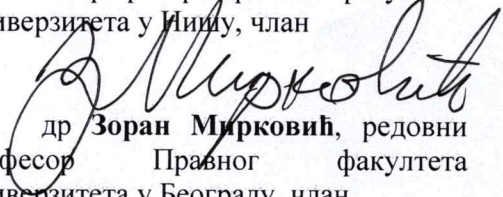
ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

др **Драган Николић**, редовни професор Правног факултета у Нишу, председник Комисије

др **Небојша Ранђеловић**, редовни професор Правног факултета Универзитета у Нишу, члан

др **Зоран Мирковић**, редовни професор Правног факултета Универзитета у Београду, члан